

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR.

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 "
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SCHWARZ I. IMRE.

Hirdetés árak díjazás szerint. — Nyilttér sora 20 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904 szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdészen

Az iskolai fürdőkről.

Köztudomású tény, hogy iskoláztatni és gyermekeket tisztán tartani minden szülőnek kötelessége.

Köztudomású tény az is, hogy legtöbb esetben az iskolába járó gyermekek az iskolából viszik haza a szülői házhoz a ragályt, mely gyakran végzetessé válhatik.

Annak, hogy az iskolák és legfőképpen a népiskolák a járványok fészkei, legfőbb oka az, hogy a tisztaságra nem ügyelnek eléggé úgy a szülők otthon, mint a tanítók az iskolában.

Ha a korrallal haladni akarunk, hogy a kórt megelőzzük, szükséges minden módon arra törekedni, hogy a szegényebb néposztályokban a tisztaság iránti szeretetet fokozzuk és ezt csakis a népiskolai nevelési ügyünk okszerű berendezésével lehet keresztül vinni.

A mit a gyermek az iskolában megtanult, az vérvé válik és ha egy generációba a tisztaság iránti szeretetet, — ha erőszakkal is, — beleneveljük, megtettünk mindent, hogy a másik generáció már magától tisztább legyen megtehetjük különösen azt, hogy a népiskolák és kisdudodavodák nem lesznek a járványok fészkei. Megtettük azt, hogy a legkényesebb igényű szülő is gyermekét minden aggodalom nélkül fogja a kisdudodavodába küldeni, mint az Svédország- és Németországban szoká-

sos, hol a királyi család is gyermekeit mind nyilvános iskolákban neveli.

Hogy mit tesz az, ha a királyi család gyermeke és egy szóval az előkelő gyermeke a nép gyermekével együtt tanul, nem szükséges bővebben fejtegetnem.

Gondolkozunk, kell szereznünk az utakat és módokat arra, hogy ez — ha nem is ma — de egy pár évtized alatt keresztül vihető legyen.

Ha valaki a népiskolákat figyelemmel látogatja, el kell hogy borzadjon nálunk, ha észre veszi, hogy a legtöbb népiskolába járó gyermeknél mily keveset fordítanak a tisztaság fenntartására a szülők és hogy milyen enyhe ellenőrzést gyakorolnak az erre hivatott tanítók.

Ezt nem szabad már tovább elnézni, mert ha nem együtt neveljük gyermekeinket, hanem társadalmi rendszerint külön-külön, úgy sohasem fognak azok együtt érezni, hanem meg lesz minden társadalmi osztálynak a külön társa, külön érdekbarátja, megmarad a széttagoltság a világ végéig úgy, hogy az hazánkban ma is van.

Az első lépés erre a népiskolai fürdők felállítására.

Tessék kötelességgé tenni a népiskolai és kisdudodavodák fentartóinak, hogy iskolai fürdőket létesítsenek. Támogassa ebben őket a kormány, a városok, faluk és egyéb közhatóságok úgy, hogy ez ne legyen csak

egy kidobott eszme, hanem lehetőleg minden népiskolában és kisdudodavodában megvalósíttassék.

Ezzel a szülők gyermekeik jól felfogott érdekében állandóan több gondot fordítanak gyermekük teste és ruhájuk tisztaságára és nevelhetnének egy nemzedéket, mely erősebb, egészségesebb és szebb volna, mint a mai.

Nyerne ezzel az egyén, nyerne a társadalom, de nyerne sokat szeretett hazánk, mert munkabíró, erős polgárok nagy tömege erejét tetemesen fokozná.

Az iskolában a tisztaságra nevelt gyermek nem tiszta lakásban nem fogja magát jól érezni, arra fog törekedni, hogy emberies otthonot szerezzen magának, nem fogja az embert akárhány házban a piszok és szemét fulasztó szaga fogadni, mint azt most, fájdalom, sok helyen tapasztaljuk.

Minden tényezőnek arra kell működnie, hogy a mit lehet, tegyen meg.

A városok, melyek vízvezetékkel vannak ellátva, adják a vizet ingyen, vezessék be a vizet közközlésen, mert mindnyájunk gyermeke érezni fogja ennek jótékony hatását és nem lehet sem az iskola-fenntartókat, sem a gyakran nagyon szegény iskolalátogatókat ezzel külön terhelni.

Adjon az állam az iskola-fürdő építéséhez szükséges államsegélyt, bocsásson rendelkezésére szakértő mérnököket ingyen, a kik a czélszerű iskolai fürdők építését

A DEBRECZENI LAPOK TÁRGZÁJA

Két levél.

Itt fekszik előttem két kicsiny levélke,
Összehozta őket játsz sors szeszélye.
Vén sárgult az egyik, majd hogy szét nem
málik.

Aranyos szegélyű illatos a másik,
Pedig egy kéz írta.

Azt a vén levelet kicsi kis lány írta,
A betűket görbén veti a papírra.
Kérdi, hogy mint vagyok idegenbe, másutt.
„Ha visszajössz, kérlek, hozz nekem egy bábut,
De el ne felejtse!”

Aranyos szegélyű, illatos levélke
Rávall a fiatal menyecske kezére:
„Hát már felénk se néz? haragszom magára,
Legyen a vendégünk holnap vacsorára,
De el ne felejtse!”

Fehér Jenő.

Könnyelműség.

— A „Debreczeni Lapok” eredeti tárcaja. —

Vége volt a táncznak. A kastély urai lassan lassan nyugalomra tértek. A vendégek oszladozóban voltak. Irma grófnő is lakosztályába vonulni készült. Előszólitotta társalkodó nőjét s azután néhány vendégtől búcsuzott. Mint rózsát a bokréta úgy övezte körül a ragyogó szépséget a férfi világ és kivonulását a hódolat nyilvánítás újabb jeleivel tetézték.

Az ajtóban Bánóczy Gyula állta el utját.
— Grófnő, ezt vegye magához és olvassa el azonnal.

— Ah maga az, szólt fáradtan a grófnő s átvette a kis levélkét. — Isten vele Gyula szólt a fiatal emberhez s a grófnő kivonulhatott birodalmából.

Hálótermében gyorsan vetkőzött le a grófnő, esinos pongyolába bujt, leereszté fürteit s ágyába vonult.

Társalkodó nője tekintetétől azonban nem birt menekülni s végre is megkérdezte.
— Mi az Fanny?

Tudja grófnő, hogy mit mondott „ő” mikor átnyújtotta azt a levélkét?

— Nos?

— Hogy azonnal olvassa el.

— De csak reggelig ráér?

— Ki tudja, szólt a társalkodónő rossz sejtőlemtől megkapatva.

— Ki tudja?! — kacagott a grófnő. Hát én! Kaptam én tőle máskor is levelet. Tele áradással, tele szerelemmel, keserű kifakadással, sokszor gunnyal. Hogy is ne! Nem leereszkedésnek találja ő, az egyszerű tanár-író ember a szerelmet, hanem természetes következménynek. No nyugodj meg Fanny, nincs a levélben semmi olyas, mit rá nem érnék akkor olvasni, mikor felébredek.

Fanny nem mert ellenkezni urnőjével s csak ennyit mondott:

— Bánóczy ur ma oly különösen viselte magát.

— Mint mindig! kacagott a grófnő és a fal felé fordult.

Fanny pedig szobájába vonult és úgy nézte sötét ablakából az éj sötétségét.

Tomboló vihar, rémes dörgések, cikázó villámok ijesztő fénye ébresztette fel a grófnőt. Rettenetes láza volt. Bánóczyt veszélyben látta s ő megmenthette volna, de nem nyújtotta ki érte kezét.

— Fanny — kiáltott kétségbeesetten a szomszéd szobába társalkodó nőjéhez.

Epp akkor egy rémes villám cikázott, lecsapott egy közeli fába.

Utána csönd lett. Bánóczy hangját vélte hallani a grófnő, mintha dalolna ott kinn a tomboló éjszakában.

A grófnő kiugrott az ágyból. Fanny rohant a szobába. Mintdkettőjük arca fel volt dülva.

és berendezését vezessék és bizza meg az iskolák orvosait, hogy a fürdésnél jelen legyenek, nehogy jót akarva kárt tegyen a fürdés.

Kellő felügyelet alatt nyugodjanak bele, hogy iskolába járó gyermekeik tisztán tartását az állam, az iskola is ellenőrizze.

Egy szóval vállvetve gondoskodjunk mindnyájan arról, hogy egészséges, tiszta embereket neveljünk, ez mindenkinek érdekeit szolgálja, mert ha hazánk egyes polgárai egészségesek, immunisok és edzettek, úgy az egész ország az és edzett polgárok a haza javára is jobban tehetnek, mint egy beteges, satnya nemzedék.

A szerkesztőség hajai.

— Levél hozzánk. —

Debreczen, december 3.

Szerkesztőségünk tagjai ma este már-már távozni akartak, hogy szerény de becsületes vacsorájukat megegyék, a midőn még egy elkésett hírnök jó s a szokásos pihegés után levelet ad át. A levél a hajról szólott, a hajról, amely a főkét ékesíti. Véletlenül nálunk voltak a fejünk is és bizonyos önérzettel simította végig a szerkesztőség a szerkesztőségus hajzatát, amidőn tudomást vettünk róla, hogy „A kis borbély a mellényzsebben“ című találmány által szeretett hajaink ezentul gondörök lesznek. — Szerkesztőségünk hajdolgában a jól berendezett szerkesztőségek nyugodt képét nyújtja s ez okból kétszeresen örvendünk a levélnek, amely az alábbi sorokat rejtette magában:

Tek. Szerkesztő ur!

Alázattal kérem tekintetes Szerkesztő urat, miszerint méltóztatna a mellékelt cikket a vasárnapi lap ujdonsági rovatába közzététetni.

A grófnő jutott először szóhoz.
— Te le sem feküdtél, Fanny?
— Nem, grófné, nem tudtam volna aludni; az éjjel történni kellett valami szerencsétlenségnek, olyan rossz előérzetem van.
— En is attól félek; talán Bánóczy.
— Igen, igen, mintha Bánóczy alakját láttam volna a kertben, a fa mellett, melyre villám sujtott. De talán...
— Nos mit akarsz?
— Olvasná el grófnő a levelet, mondá félénken a társalkodónő, reszkető ajakkal.
— Igaz a levelet! az ő levele! — s gyorsan tépte fel a grófnő. A levélben ennyi állott:
— Grófnő! Meguntam a folytonos bizonytalanságot.
— Jöjjön a mulatság lezajlása után éjjeli 3 óraker a nagy tölgyfához. Ha a jelzett időben nincs ott, megszűnt élni Bánóczy Gyula.
— Az istenért, kiáltá a grófnő és kétségbeesetten a szőnyegre esett.
A kastély órája most verte egymásután a hármat.
Utána egy dőrejs a grófnő tudta, érezte, hogy ez Bánóczy pisztolya volt.
Kirohant az éjszakába. A villámütötte nagy tölgy mellett feküdt keresztüllött halántékkal a tanár. Még élni látszott.
A grófnő leborult a vértől s esőtől ázott testre:
— Gyula, itt vagyok!
Egy mosoly a haldokló vonásain, azután a grófnő egy holttest mellett térdelt.

S—z.

Ha találmányom kellő pártolásba részesül, lekötölezem magam arra, hogy a tekintetes Szerkesztő urnak megösmérés czéljából egy példánnyal szolgáljak.

Debreczen, 1897. évi december hó 3-ikán.

Mély tisztelettel maradtam a tekintetes Szerkesztő urnak alázatos szolgája

Galbács Lajos,
borbély és fodrász.

Legujabb debreczeni találmány. — Galbács Lajos debreczeni fodrász hajdomító készülékére kapott szabadalmat a belügyminiszteriumtól.

Ezen találmányával az egész emberiség eddig nem létezett kellékét véli pótolni, mert a próbaalkalmazások szerint hatása biztos és meglepő. Használati módja pedig — amiben a találmány titka rejlik — rendkívül egyszerű és tiszta, a kezelés maga csak percnyi időt vesz igénybe. A feltaláló a gépezet elkészítésénél legnagyobb gondot fordított czélszerűség tekintetében arra, hogy minél kényelmesebben lehessen azt mindenkinek magával hordhatni úgy, hogy az egész gépezet a legkisebb zsebben is föltűnés nélkül elfér. Az eddig alkalmazott próbahasználatokból joggal lehet következtetni, hogy ezen feltűnést keltő találmány, melyhez nincs hasonló, minden embernél csakhamar nélkülözhetetlenné fog válni.

Az érdekes találmányra már előzetesen is fölhívjuk a hajtudonosok figyelmét, akik kétségkívül örömmel veszik tudomásul, hogy letűnik a kefekorszak s bárki is, magyar motivumú gondörök b e fodorithatja a haját.

Irodalom.

A csillag-világ csodái. (Népszerű csillagászat) cím alatt, a magyar könyvpiac és a magyar olvasó közönség Flammarión C amillennek, a francia költő csillagásznak legkitűnőbb munkájához, melynek első kiadása teljesen elfogyott, ismét hozzájuk. Vass József könyvkereskedését (Budapest VII. ker., Erzsébet-körut 38.) illeti a dícséret, hogy e nagyszabású és a világirodalomban páratlanul álló művet mindenki által hozzáférhetővé teszi, mert a két kötetes, remek illusztrációkkal diszitett műnek árát oly olcsóra szabta, hogy Flammarion nevét jól ismeri közönségünk. Tudományos költemények ezek, melyek lelkünkre, szívünkre és elménkre egyformán hatnak. Gyönyörű regények, melyeknek, olvasásánál ábrándokba merülünk, elgondolkozunk az ismeretlen világokon, a melyeknek rejtelseibe a francia tudós bevezet és képzeletünk szárnyain elszállunk oda, a hová a véges ember soha el nem juthat. A csodák világa, a csillagok világa, a teremtés nagy műve nyílik meg előttünk végtelenségében, minden szépségével és ragyogásával. A fordítást, a legujabb francia kiadás nyomán, Zempléni P. Gyula végezte, ki ugyane szerzőnek Urania című művét is átültette irodalmunkba. A fordítónak régismert jó neve kezeség arra is, hogy az eredetinek minden szépségét megtaláljuk a fordításban. A két kötet ára füzve 1 frt 50 kr., kötve 2 frt 50 kr.

Fővárosi színházak műsora czim mel S z o m a h á z y István szerkesztésében és V a s s József könyvkereskedő (Budapest, VII., Erzsébet-körut 38.) kiadásában új vállalat indult meg, mely a fővárosi színházak legkedveltebb repertoire-darabjai teszi közzé, potom áron, füzetenként 15 krajczárért. A klasszikus és a modern dráma, a finomabb vigjáték és könnyűfajta bohózat, a verses tragédia és a vidám operette egyaránt helyet talál a vállalat keretében, mely a drámai irodalom legkiválóbb alkotásait adja a közönség kezébe. Egyelőre két füzet jelent meg: Ohnet „A császár ezredese“ című drámája és Erd-

mann Jesnitzer „A hivatalos felesége“ című vigjátéka. Az előbbi a Magyar Színházban az utóbbi a Vigszínházban került színre. A legközelebbi füzetek a következő színműveket hozzák: Fulda. A talizmán. Ford. Makai Emil — Bisson. Az államtitkár ur. Ford. Ambrus Zoltán. — Voss. A szőke Katinka Ford. Makai Emil. — Pailleron. Az egér. Ford. Fájl J. Béla. — Grillparzer. Medea. Ford. Ambrus Zoltán. — Gandillon. A kikapós patikárius. Ford. Heltai Jenő. — Sardou. Az agglógyenyek Ford. Ambrus Zoltán. — Labiche. A persely. Ford. Góth Sándor. — Paulton. Niobe Ford. Szomaházy István. — Ibsen John Gabriel Bordbann Ford. Jászai Mari. A „Fővárosi színházak Műsora“ később a Shakespeare és Molière remekait is közrebocsátja új fordításokban, sőt idővel azokat a klasszikusokat is hozzáférhetővé teszi, a melyek eddigelé magyar kiadásban még egyáltalában nem láttak napvilágot. Kapható minden könyvkereskedésben.

Ujdonságok.

— **Istenitisztelek.** December 5 én vasárnap az ev. ref. templomokban a következők fognak predikálni. A nagytemplomban D i c s ő f i József lelkész, a kistemplomban B é l c s ő f i József lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Az ispotály templomban: Mitrovics Gyula lelkész. A római katolikus templomban reggel 7 óraker misét tart H a m e r n y i k Sándor, 8 óraker egy kegyesrendi pap, 9 órai misét Dr. W o l a f k a Nándor, szentbeszédet H a m e r n y i k Sándor, 1/2, 12 óraker misét tart M o l n á r Kálmán, d. u. litániát M o l n á r Kálmán, ker. tanítást és rózsafüzér ájtatosságot Dr. W o l a f k a Nándor tart. — Az ágost. ev. templomban d. e. 10 óraker H a j á s z Lajos hitoktató s. lelkész tart istenitiszteleket.

— **Uj megyebizottsági tagok.** — A szeptemberi megyei közgyűlés határozata alapján november 28-án 8 uj megyebizottsági tagot választottak a megye különböző községeiben, így H. Dorogon, Csegén, H. Nánáson, H. Bőszörményben, Kabán, Sámsonban 1—1. Hadházon 2—2 bizottsági tagot. A 8 uj bizottsági tag igazolása végett folyó hó 13 án délután 3 órára vármegyeháza nagy termébe az igazoló választmány Karap Mór elnöktele alatt össze van hiva, a hol a választások ellen beadott fellebbezéseket is elfogják bírálni.

— **Kinevezés.** A legutóbbi városi közgyűlés befejeztével gr. D e g e n f e l d J. főispán Dr. K. S z a l a y Bélát tb. kerületi orvosá, D e z s ő László igtatót pedig tb. rendőrfogalmazóvá nevezte ki. Szerdán délelőtt tették le a hivatalos esküt.

— **Halálozás.** Ludányi B a y Gábor a debreczeni kir. itélő tábla kiváló bírása 3 napi súlyos szenvedés után meghalt. A köztiszteletben álló férfiú hirtelen halála őszinte és mély részvétet keltett városzerte.

— **A bejelentési hivatal ügyforgalma.** Az elmúlt november havában a bejelentő hivatal ügyforgalma következő volt, Elintéztetett közigazgatási ügyirat 177. kihágási 154. Kiadott cselédkönyv 90. Igazolási jogy 7. Ideiglenes igazolvány 20. Bejelentési lap érkezett 12627. Lakásváltozás bejelentetett 5269 izben.

— **A határjelzések.** A földmivelsügyi m. kir. miniszter a határjelzések körül felmerülő vitás kérdések eldöntésére uj szabályzatot küldött a törvényhatóságokhoz.

— **Főgondnok választás.** Nagy alkotmányos választás előtt állanak a debreczeni ev. ref. egyház tagjai. Folyó hó 27-én uj választások lesznek a főgondnoki állásra, mely tisztességet most S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester tölt be általános megelégedésre, továbbá 36 presbyteri helyre, pótagra és 80 egyházi közgyűlési tagra. A tömeges választások, melyre már folynak az előkészületek, előreláthatólag érdekesek lesznek.

— **Hymen.** H u s z á r Lajos Bpestől eljegyezte F i s c h e r Hermina kisasszonyt Debreczenből.

— **Halálozás.** J u h á s z Kálmán ker-

és iparkamarai igató hétfőn este Huszár József homokkerti korcsmájában hirtelen rosszul lett és meghalt. Az előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta. A szorgalmas ember temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— **Bartha Miklós győzött.** Az elhunyt Terényi Lajos örökében B-Gyulán a hó 2-án tartották meg a képviselőválasztást, a melyen Bartha Miklós 77 szótöbbséggel győzött a kormánypárti Bodoky főjegyző ellenében.

— **András napja.** A kalandárium csinálók november hónap utolsó napját András névvel jelölték meg. Közéletünk kimagasló alakjai közül az András nap által Ujhelyi Andor kir. táblai bír. Márk Endre ügyvéd, Orosz Endre és Kulesár Endre gimnáziumi tanár érezték magukat találva. Az írók és művészek társaságának is akadt egy tagja, akit az emberi kor legvégső határáig van alkalmunk éltethetni és ez a mi kedves nagytehetségű benszülött szobrászunk Tóth András.

— **A Petőfi dalkör.** Nem régiben alakult meg városunkban egy új dalkör, a debreczeni ifjakból álló „Petőfi dalkör“, melynek alapszabályait a város felterjesztette a belügyminiszterhez jóváhagyás végett. Mint értesülünk az alapszabály a héten érkezett vissza és azt a maga teljességében a belügyminiszter jóváhagyta. Így a megalakult dalkör nem sokára megkezdte nyilvános működését, mely remélhetőleg igen sikeres lesz, mert buzgó fiatal emberek állanak annak élén.

— **Egy képviselő afférje.** Papp Eleknek, a nádudvari választókerület orsz. képviselőjének, lovagias ügye támadt Kovácsnay Akos n.-létaí jegyzővel, a kiről Papp Elek a Marjay Péter legutóbbi n.-létaí beszámolója alkalmával éppen nem hízeltől nyilatkozott. A megsértett jegyző, Halász Lajos, a nagyváradi „Szabadság“ szerkesztője és Wéber Sándor n.-létaí gyógyszerész megbízottai utján elégtételt kért Papp Elektől. Ez Simon Aladár mérnököt és Widmoszky László gyógyszerészt bizta meg az ügy elintézésével. A segédek az ügyet békés uton intézték el, a mennyiben Papp Elek visszavonta a sértő kifejezéseket.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara közlése, hogy dr. Winter Samu ügyvédet Nyirbátor székhelylyel az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **A zsurokról.** Itt van az idő, amikor fölragyognak a hét bizonyos napjain a szalonok csillárai. A szerdák, csütörtökök, szóval a hét közönséges napjai ismét pirosbetűs napokká változnak hölgyeink kalandáriumban, a mikor egyesítik maguk körül a társaságot, a mikor összehozzák a fiatalokat a szent házasság czéljából, s a mikor el is választják néha azokat, a kik már összekorultak!

— **A januári vásár.** A legközelebbi Remete Antal napi vásárt a következő sorrendben tartják meg: Január 1898. 10—11. hétfő, kedd, 12. szerda bór, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, ipar cikkek, gabonaműek és mindenféle terményvásár. Január 15—16. szombat, vásárnap sertésvásár. Január 16—17. vasárnap, hétfő lóvásár. 17—18. hétfő, kedd baromvásár.

— **Hangverseny a Margit-fürdőben.** A cs. és kir. 39. gy. ezred zenekara által f. évi deczember hó 5-én a Margit-fürdő dísztermében tartandó Hangverseny műsora a következő: 1. „Táncsport“ négyes Dreschertől. 2. Nyitány „Girald“ operából Adámtól. 3. „Mindig vagy soha“ waltzer Waldtenfeltől. 4. „Magyar ábránd“ Bachótól. 5. „Szünet“: 5. Nyitány „Utazás a föld körül“ Tannenviztől. 6. a) „Bölcsődal“ Ketzertől. b) „Mese“ Komzákától. 7. „Tífutás az összes Strauss operetteken“ Schlögertől. 8. „Bécsi szellem“ Strausstól. Kezdeté délután 4 órakor, vége este 6 órakor.

— **Belgrádi dalosok Magyarországon.** A belgrádi Stankovits dalegyesület a jövő hónap elején hosszabb körutra indul, mely alkalmával Újvidéket, Zombort és Szabadkát is meglátogatja. Ez az a társulat, amely a Belgrád dalegyesülettel annak idején oly nagy

szívességgel fogadta a debreczeni dalegyesületet. Hízszerint a két szerb daltársaság jövő nyáron viszonzozza a debreczeniek látogatását.

— **Révész Bálint síremléke.** Azt a szép obeliszk alakú síremléket, amelyet a tiszántuli ev. ref. egyházkerület rendelt meg boldog emlékü Révész Bálint püspök nyugvóhelye fölé Tóth András szobrásznál már felállították s anapokban át is vette avállalkozó művész-től egy küldöttség, a melynek tagjai voltak: Balog Ferencz hittanár, Kiss Albert, Könyves Tóth Kálmán lelkészek és Tóth István építész. A síremlék legsikerültebb része a püspök jól talált domborművé arcképe, a melyet Tóth András Münchenben öntetett bronzból. A leleplezési ünnepély idejét csak ezután tűzik ki.

— **A kegyesrendiek ünnepe.** A kegyesrendiek debr. algyimnáziumának tanulóifjúsága a piarista iskolák három százados fennállásának emlékére decz 8-án a r. kath. elemi leányiskola nagy termében iskolai ünnepélyt rendez. Ezt reggel 8 órakor ünnepélyes hálaadó istentisztelet és nagy mise előzi meg, amelyen a gimnáziumi énekkar énekel. Az iskolai ünnepély műsora a következő:

1. Ima a hazáért. Eneklé a gymn. énekkar. 2. Hymnus a „Kegyes-iskolák“ háromszázados fennállásának évfordulójára írta Bartha a György kegyes-tanítórendi tanárjelölt. Szavalja Danilovics Pál IV, o. tanuló. 3. A főpap imája Nabuoko dalműből. Eneklé a gymn. énekkar. 4. Alkalmi felolvasás. Tartja Mácska Lajos tanár. 5. Népdal egyveleg. Eneklé a gymn. énekkar. 6. Kalazánti szent József álma. Irta egy kegyesrendi tag, szavalja Éricez Ernő II. o. tanuló. 7. Szózat. Eneklé a gymn. énekkar.

— **Leköszönt fogházfelügyelő.** Mint értesülünk Sározi László fogházfelügyelő beáta lemondását.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara közlése, hogy Buday Ferencz nyiregházai ügyvédet gyakorlatába visszahelyezte.

— **Lezuhant az emeletről.** Schwartz Ignácz Békés Lajos kereskedő tanulója kedden szerencsétlenül esett le a ker. és iparbank piacz utcai házának első emeletéről. A szerencsétlen gyerek a karfán akart lecsuszni, azonban mintegy 3 méter magasból a sima kövezetre esett. Az eszméletlen állapotban talált tanuló azonnal szüleinek a kádás utcai lakására szállították hol rögtön orvosi segélyben részesítették. Mint értesülünk, a szerencsétlenül járt pajkos tanuló jobban van és remény van a felgyógyulásához.

— **A megfagyott ember.** A tél még alig köszöntött be a nagyhideggel, már is szedi áldozatát. — Ugyanis a kedd éjszakai rendőrjárát a Gillányi kaszárnya mögött lévő trágyadombon egy megfagyott ember hulláját találta. Szegény kőműves legény volt ki rongyos ruhával az éjszakai hidegben a trágyadombon kereset nyugalmat, de a dermesztő fagy megölte a szegény embert. A hulláját beszállították a közkörházba.

— **A város szállítója.** Debreczen város papírüzleteinek ellátására beérkezett 7 ajánlat felett hosszas elmunkálatok és számítások után szerdán délelőtt Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt tartott ülésében döntött a város tanács. — Az ajánlatokat egybevetve azok közül csupán 4-et vettek számításba. Ezek 1. A Csokonai nyomda r. társaság, melynek ajánlata középszámításal 23712 forintra rugott. 2. Pongrácz Gézáé 21587 forinttal. 3. Galiczensteiné 15764 frttal. 4. A Hermanetzi papírgyáré 14568 frttal. A tanács egyhangulag a legolcsóbb ajánlattevőnek a Hermanetzi papírgyárnak adta ki 3 évre a papír és írószerek szállítási jogát.

— **Tanfolyam a törvényhatósági állatorvosok részére.** Dr. Ányai Ignácz földmívelésügyi miniszter leiratot intézett Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város törvényhatóságához, melyben arról értesít, hogy

a sertésvész elleni védekezés tanulmányozására a gyógyszerumok készítésére és oltásra 1898. évi január 3—8. és 10—16. vagyis két hat napos póttanfolyamot tartat a budapesti állatorvosi akadémián. Ezen tanfolyamra deczember 10-ig az illetékes törvényhatóság után minden okleveles állatorvos jelentkezhet. A miniszter, hogy a törvényhatósági állatorvosoknak, mint a leghivatottabbaknak, alkalmat adjon a póttanfolyam hallgatására, tárczája terhére a törvényhatósági állatorvosoknak 30 frt személyi segítséget nyújt. A gazda közönség csak hálával fogadta a miniszter ezen intézkedését mert eddig télenül kellett néznie az állatorvosnak a pusztító betegség tovatartását anélkül, hogy ellene, ha csak nem nagy áldozatok árán, segíthettek volna.

Színház.

Heti műsor.

— **A hét nevezetességei.** Vasárnap délután, leszállított helyárrakkal a két Kohn ezimű, a fővárosban nagy tetszéssel adott énekes bohózat kerül színre, nálunk először, a czimszerepben Szathmáryval és Sziklai Ivával. Este, rendes helyárrakkal Felek Miklós hírneves népszínművét Angyal Bándit játsszák. (Páratlan bérlet). Hétfőn mutatkozik be L. Komáromy Mariska, mint népszínmű énekesnő A vereshaju czimszerepben (Páros bérlet). Kedden L. Komáromy Mariska vendégfelléptével Nap és Hold, Lecocq bájos zenéjű operetteje. (Páratlan bérlet.) Az újdonságok terén tartott rövid szünetet szerdán a Mariana szakitja meg. Egecharay e kitéző drámája, mely a nemzeti színházban a mult idény folyamán aratott fényes sikert, alkalmat ad Komjáthy nének (a czimszerepben) Halmi Margitnak, Szathmáry, Komjáthy, Fenyeri és Barnának kisebb szerepekben, jelesebb alakításokra. Csütörtökön másodsor: Marianna. — Pénteken (bérletszünetben,) — először: A valószínű sz. társadalmi dráma 4 felvonásban. Ez a szenzációs német színmű mindenütt nagy sikert aratott, legutóbb a vigszínházban adták elő az ott debütáló Fái Szeréna kedvéért s most tartós műsordarabnak mutatkozik. Nálunk Komjáthy né, Fái Flóra, Fenyeri, Szathmáry Komjáthy, Barta, Tanay, Szentes, stb. játszanak a darabban. (Rendkívüli bérletszünet) Szombaton, az előkészületek miatt nemrég elhalasztott Cziperás, Konti József pompás zenéjű operetteje kerül színre a főbb szerepekben Fkállay, Serfőzy Zs, Békési, Karacs, Loeserek né Sziklai, Szentes és Beckóy közreműködésével. Előkészületen vannak a következő újdonságok: Két tacsó, színmű; A császár ezredese, színmű. Coulissetur, vigjáték. Helvila Jókai drámája. Huszárosan, operette.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Balogh István eladja egy nyilast tevő szepesi tanyaföld illetőségét Balogh Jánosnak 1200 frtéért.

2. Ungváry József és neje Tóth Julianna 280 □ öl területű tágláskerti földjét megveszik Végh Ferencz és neje Borsi Mária 460 koronáért.

3. Szilágyi Andrásné Debreczeni Sára hatvan-utcai kerti szőlőjének 400 □ ölet tevő részét megveszi Gyökös Jánosné Csobai Zsuzsanna 740 frtéért.

4. Özv. Major Jánosné Tömösvári Juli-

Anna, Major Terézia, Bogdány Lajosné és Pelbárt Ferencz, mint kiskoru Major János gyámja, eladják 457 □ öl területű hatvan-utczai kerti szőlőjüket Steier Eszternek 900 frtért.

5. Komlóssy Mihály és neje Szatmáry Eszter kis hegyesi tanya birtokát megveszik Szabó Gábor és neje Harangi Erzsébet 13600 frtért.

6. Nagy János és neje Nagy Eszter hatvan-utczai kerti szőlőjüket megveszi özv. Nagy Gáborné Váradi Terézia 950 frtért.

7. Szabó Mihály és neje Dávid Juliánna új kerti szőlőjüket megveszi Alföldi Juliánna Szatmári Sándorné 850 frtért.

Apróságok.

Vallomás.

Szép kisasszony, alva, ébren
Rá oly sokszor gondolok,
Hja, hiába, beleestem
S a szerelem nagy dolog.

Hogy nincs egy csepp hozománya
És papája csódban áll
És hogy még van három leány:
Engem mind nem alterál.

S el is venném, szép kisasszony,
De arra is gondolok:
Jövedelem főlemésztnék
A szabók és — rizsporok.

Fölfogás dolga.

A szinpadon háboruról beszélgetnek.
Mindenkinek megvan a saját nézete.

— En — mondja a hős — a maga szem pontjából óhajtanám, hogy a két fél háborut üzenne egymásnak.

— En mondja az első komikus — a magam szempontjából óhajtanám, hogy valaki azt üzenné nekem, jöjjenek el hozzám vacsorára!

— Legszebb a háboruban a kibékülés!
— mondja a naiva, szerelmes tekintetet vetve a hősré.
S mindnyájan az ő nézetén voltak.

Fenyegetés.

Kocszmáros (a szomszédjához): Ha a macskáját még egyszer a konyhában találok, másnap az étlapra kerül.

A rendőrségnél.

Biztos: Hát miért ütötte be ennek az embernek a fejét?
Vádlott: Nem akartam én kéröm beütni, csak azt akartam megtudni, hogy be van-e növe a feje lágya.

A Sz.-Anna utczai iskolában.

Tanító: Mondjál egy tót Szegeden!
Miska!
Miska: (gondolkozik.)
Tanító: Hát melyik tóra haragszik legjobban. Na a vé — — —
Miska: (hirtelen) a végrehajtóra.

A mai cseléd.

Cseléd: Kérek valami arcbőr szépitő szappant?
Segéd: Jó lesz kérem ez a 20 krajczáros, ebből vitt a nagysága is.
Cseléd: De nekem nagyobb kell, mert ő csak vasárnap mosdik.

Otthon.

Feleség: Jancsi hol a lókefe?
Jancsi: Minek kell az kérem?
Feleség: Hát nem találok most a másik kefért, aztán az urnak kell a kabátját lekefélni.

Vigasz a szállóban.

Vendég: Pinczér, nézze, egy bolha van a levesben.

Pinczér: Ez csak örvendetes uraságotra. Az ágyban egyel már kevesebb lesz.

4 arany, 18 ezüst érem: 30 tiszteleti és elismerő oklevél

Kwizda-féle



Restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovaknak

Egy palaczk ára 1 forint 40 kr. o. é.

Harmenczöt év óta van alkalmazásban az udvari lóistállókban, valamint a nagyobb katonai és polgári istállókban kitűnő s ikerrel használtatik a lovaknak nagyobb fáradsalmak előtt való megerősítésére, valamint azok után való felrészítésére, továbbá szorulások és izommerevedések ellen stb., az idomításban képessé teszi a lovat nagyobb feladatok véghezvitelére.



Csupán csak a fenti védjeggyel ellátva valódi és kapható Ausztria-Magyarország valamennyi gyógyszerárában és drogueráriában.

Főraktár: Kwizda Franz Joh.

cs. kr o.-m. és románk. udv. szállító ker. gyógy-ésszerárusnál, Korneuburg, Bécs mellett.

Főszerkesztő: **Gajári Ödön** „MAGYAR UJSÁG“ Felelős szerkesztő: **Kende Zsigmond**
politikai napilap.
Megelőzi a Budapesten megjelenő összes napilapokat.

A ma története

az ujság. Friss és pontos krónikása a nap eseményeinek. Felhasználásával a modern technika hatalmas vívmányainak hírt hoz és hirt ad haladéktalanul mindarról, a mi fontos, érdekes és említésre méltó történik az egész világon. A villamos drót a gondolat gyorsaságával közli vele azt is, a mi a földgömb tulsó felén történik, avatott kezek élvezetes formába öntik a hírt és a rotációs gép perczek alatt ezer meg ezer példányban ontja a friss ujságot. A hírszolgálat mai általános, hatalmas fejlettségénél is gyorsaság tekintetében az egész hazai sajtó élén áll a

„Magyar Ujság“

a mely a vidéken még ugyanazon a napon, a kora reggeli órákban értesíti a közönséget a legutóbbi huszonnégy óra eseményeiről. Teljes tizenkét órával előzi meg tehát a Budapesten reggel megjelenő összes napilapokat. A

„Magyar Ujság“

melynek főszerkesztője **Gajári Ödön**, felelős szerkesztője **Kende Zsigmond**, az egyetlen a vidéken már kora reggel megjelenő szabadelvű irányu nagy politikai napilap. Munkatársai a magyar publicistika, a magyar szépirodalom és az ujságírói kar legjobb erői; saját levelezői vannak az ország minden városában és a külföld valamennyi jelentékenyebb helyén, a kik haladék nélkül értesítenek minden érdekes eseményről. Elve a gyorsaság, pontosság és megbízhatóság. Mindent megír, a mi igaz, de semmit, a mi valótlan. Elejétől végig érdekes, de a hazug szenzációt nem hajhássza. A hangja komoly, tisztességes és mindig irodalmi színvonalon álló. Kiterjeszti figyelmét a társas élet minden ágazatára és az egyetlen magyar napilap, melynek naponta

külön állandó kerékpár rovata van.

Noha terjedelme a többi napilapokkal egyenlő, sőt némelyikét felül is mulja, a

„Magyar Ujság“

a legolcsóbb budapesti napilap; mert előfizetési ára egy évre csak 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, 1 hónapra 1 frt. Egyes szám ára vidéken is csak 4 kr.

A Magyar Ujság Karácsonyi Ajándéka egy irodalmi becsü

gyönyörűen kiállított 3 frtnyi bolti áru diszmnü

(Benedek Elek: Magyar Népköltés Gyöngyei)

lesz, a melyet díjtalanul megkap mindenki, a ki a Magyar Ujság-ra legalább egy negyedévre előfizet.

Mindezek az óriási előnyökön felül, a melyekhez foghatóval egyetlen más ujság se szolgál olvasóinak, a

„Magyar Ujság“

még külön, rendkívüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek, a mennyiben

a hazai és világirodalom száz kiváló művét

majdnem teljesen ingyen, a bolti ár egy negyed részeért bocsátja rendelkezésükre.

== Mutatványszám kívánatra ingyen. ==

Czím:

A Magyar Ujság kiadóhivatala

Budapest, Ferencziek-tere 3.

A Magyar Ujság egyes példányai minden ujságelárusítónál kaphatók.